

DECEMBER 2017

WERKGROEPNIEUWS

SAVE THE DATE – Werkgroep 18e eeuwlezing “Slavernij in de vroegmoderne kunsten” (Spui25, Amsterdam, 18 januari 2018, 20u00)

Op donderdag 18 januari 2018 organiseert de Werkgroep 18e Eeuw, in samenwerking met debatcentrum Spui25, een avond rondom het thema Slavernij in de vroegmoderne kunsten. Met onder meer een lezing van Eveline Sint Nicolaas (conservator Geschiedenis bij het Rijksmuseum) en de opvoering van enkele scènes uit een achttiende-eeuws anti-slavernijtoneelstuk.

Slavernij werd in de achttiende eeuw steeds meer een thema in Europa, ook in de ‘schone’ kunsten. Onder invloed van verlichte ideeën als tolerantie en mensenrechten, werd slavernij in onder andere schilderijen, prenten en op het toneel gethematiseerd en – soms – kritisch beschouwd. Hoe werd slavernij verbeeld en welke boodschappen werden er via de kunsten over de kwestie uitgedragen? Op deze avond belichten we de omgang met slavernij in de achttiende-eeuwse kunsten. Eveline Sint Nicolaas opent de avond met een lezing over haar aankomende boek *Ketens en Banden*. Suriname en Nederland sinds 1600 en blikkt vooruit op de geplande slavernijtentoonstelling in het Rijksmuseum in 2020. Ze zal vervolgens worden geïnterviewd door Valika Smeulders. In het tweede deel van het programma vertelt Sarah Adams over haar onderzoek naar achttiende-eeuws slavernijtoneel. Vervolgens worden enkele scènes uit het toneelstuk “*De Negers*” uit 1796 opgevoerd. De avond besluit met een column van Mark Ponte.

Graag op tijd aanmelden via de website van [Spui25](#).

Voor meer informatie, zie onze [webpagina](#).

•

SAVE THE DATE - LEDENBIJEENKOMST (donderdag 18 januari 2018, 16u - 18u, Spinhuis, Oudezijds Achterburgwal 185, zaal 2.18, Amsterdam)

Voorafgaand aan de Werkgroep 18e Eeuw-lezing *Slavernij in de vroegmoderne kunsten* in SPUI25 organiseert de werkgroep in de middag een ledenbijeenkomst. Wij nodigen u bij dezen van harte uit voor die bijeenkomst.

De bijeenkomst vindt plaats in het Spinhuis, Oudezijds Achterburgwal 185 te Amsterdam. De precieze zaal wordt later bekend gemaakt.

PROGRAMMA

16.00 – 17.00 uur	Algemene Ledenvergadering
17.00 – 17.30 uur	Uitreiking Scriptieprijs 2016
17.30 – 18.00 uur	Presentatie van het eerste Jaarboek Achttiende Eeuw

N.B. De stukken voor de Algemene Ledenvergadering (agenda, financieel jaarverslag) ontvangt u kort voor de bijeenkomst per e-mail.

Graag ontmoeten wij u op 18 januari om 16.00 uur in het Spinhuis!

•

SAVE THE DATE en Call for objects: Jubileumcongres Werkgroep 18e Eeuw (Teylers Museum, 16 juni 2018) **Deadline : 1 januari 2018**

Jawel, in 2018 zal de Werkgroep 18e Eeuw vijftig jaar bestaan. We vieren dat met een bijzonder jubileumprogramma op zaterdag 16 juni in Teylers Museum te Haarlem.

We zijn nu op zoek naar mensen die op die dag een mooi verhaal willen vertellen naar aanleiding van een achttiende-eeuws object uit Teylers' collectie. Of die een workshop willen geven.

Teylers Museum is hét Nederlandse museum van de achttiende eeuw. De kunstwerken, de historische objecten en het gebouw vertellen het verhaal van de achttiende eeuw. Bij de viering van 50 jaar Werkgroep 18e Eeuw zijn we daarom op zoek naar enthousiaste onderzoekers, van beginnend tot gevorderd, die aan de hand van een of meerdere objecten uit de collectie van Teylers Museum een korte presentatie willen verzorgen op 16 juni. Welk verhaal vertelt jouw favoriete object? Wat voor nieuw licht werpt jouw object op de achttiende-eeuwse wereld van kunst en wetenschap? Voor een overzicht van mogelijke objecten, zie deze tips van Trienke van der Spek van het [Teylers Museum](#).

•

Oproep van de Werkgroep: voorstellen voor Alexander P. Raat Congressubsidiefonds (deadline: 1 mei 2018)

De Werkgroep 18e Eeuw stimuleert graag opkomende onderzoekers, debat en nieuwe inzichten in de geschiedenis en cultuur van de lange achttiende eeuw, in het bijzonder in Nederland en Vlaanderen. Hiervoor zal ze met ingang van 2018 jaarlijks 1 of 2 Alexander P. Raat Congressubsidies uitreiken, die jonge onderzoekers in staat stellen een deel van de materiële kosten verbonden aan het organiseren van een (internationaal) wetenschappelijk congres te financieren.

Per jaar zijn er maximaal twee congressubsidies van maximaal € 3.000,- euro beschikbaar (congres van één dag), of van € 6.000 (meerdaags congres). Afhankelijk van de kwaliteit van de aanvragen kan de jury besluiten minder dan twee voorstellen per jaar te honoreren.

Selectiecriteria:

Om in aanmerking te komen voor een Alexander P. Raat Congressubsidie dient de kandidaat aan de volgende voorwaarden te voldoen:

- promovendus zijn of recent gepromoveerd (maximaal drie jaar na promotiedatum)
- aan een Nederlandse of Vlaamse onderzoeksinstituten zijn verbonden
- onderzoek doen naar een aspect van de geschiedenis en cultuur van de lange achttiende eeuw in de Nederlanden (1670 – 1830)
- een wetenschappelijk congres organiseren, bij voorkeur internationaal, dat nieuwe inzichten biedt in de lange achttiende eeuw
- een begroting aanleveren waarin de uitgaven worden gemotiveerd voor de materiële kosten verbonden aan het organiseren van het wetenschappelijk congres
- lid zijn van de Werkgroep 18e Eeuw

Het congres dient plaats te hebben binnen 12 maanden volgend op de toekenning van de congressubsidie

Een aanvraag indienen:

Om een aanvraag in te dienen moeten kandidaten een dossier opsturen aan de secretaris van de werkgroep, secretaris@18-eeuw.nl. De deadline voor het indienen van het aanvraagdossier voor de Alexander P. Raat Congressubsidie in 2018 is **1 mei 2018**. Het dossier moet de volgende elementen bevatten:

- een recente CV
- een uitgewerkt plan voor het besteden van het bedrag van de subsidie, bestaande uit
 - een beschrijving van het congressthema (500 – 800 woorden)
 - een voorlopig programma met namen van sprekers
 - een korte CV (max 1 A4) van de drie belangrijkste sprekers
 - een gemotiveerde begroting
- een begeleidende motivatiebrief

Beoordelings- en selectieprocedure:

De ingediende dossiers zullen op kwaliteit worden beoordeeld door een commissie bestaande uit een bestuurslid van de Werkgroep 18e eeuw, een lid van de redactie van de Early Modern Low Countries en een extern lid.

Auteurs van gehonoreerde voorstellen krijgen bericht vóór 1 september 2018. Zij zullen twee derde van het aangevraagde bedrag krijgen vóór de datum van het congres, en het resterende deel ontvangen bij overlegging van een verslag en afsluitende afrekening, die ingediend moet worden binnen drie maanden volgend op het congres.

•

Eerste Jaarboek van de Werkgroep verschenen

Als alles goed gelopen is, hebben alle leden van de Werkgroep 18e Eeuw nu het allereerste jaarboek ontvangen!

Het themadossier van 2017 behandelt 'De Zuidelijke Nederlanden in revolutie' met bijdragen van Michiel Van Dam, Stijn Van Rossem, Marjolein Schepers en gastredacteur Brecht Deseure. De afzonderlijke bijdragen werden geleverd door Vincent van Zuilen, Philip Post en René Koekkoek.

Wie (nog) geen lid is maar wel eenmalig het jaarboek wil kopen of lid wil worden, kan terecht bij Uitgeverij Verloren: <https://verloren.nl/.../polit.../jaarboek-de-achttiende-eeuw-201>.

•

EMLC: oproep

De redactie van *Early Modern Low Countries* nodigt auteurs uit nieuwe artikelen in te sturen. EMLC is een peer-reviewed, open access tijdschrift dat twee keer per jaar verschijnt en openstaat voor bijdragen uit alle wetenschappelijke disciplines die zich richten op de vroegmoderne Nederlanden (ca. 1500-1800). EMLC is een gezamenlijk initiatief van de werkgroepen De Achttiende Eeuw en De Zeventiende Eeuw. De artikelen en boekbesprekingen van het eerste nummer van EMLC staan sinds de zomer online. Het tweede nummer zal zeer binnenkort worden gepubliceerd. Zie voor meer informatie de website van het tijdschrift, www.emlc-journal.org/, waar u zich ook kunt registreren om zo direct mogelijk op de hoogte te worden gehouden van nieuwe ontwikkelingen.

❖

CALLS FOR PAPERS

Cfp: Women, Money and Markets (1750-1850) (Universiteit van Amsterdam, 7 en 8 juni 2018) Deadline: 31 januari 2018

Gezien het grote succes van een eerste “Women, money and markets” congres dat vorig jaar in King’s College plaatsvond, werd besloten een tweede congres te wijden aan het thema van de positie van vrouwen in de commerciële context van 1750 tot 1850 (vb. hun rol in de literaire markt, in de handel, in de brede economische sector, etc.) De insteek is interdisciplinair en focust op aanknopingspunten tussen het toenmalige debat en het huidige debat over de rol van vrouwen in het economische veld. Keynotes zijn Danielle van den Heuvel

en Elizabeth Kowaleski-Wallace. Het congres, dat wordt georganiseerd door Emma Newport en Joyce Goggin, zal plaatsvinden aan de Universiteit van Amsterdam. Meer informatie vindt u op de [congressite](#).

•

Cfp: Addressing the Public Abroad Strategies of Cultural and Public Diplomacy in the Early Modern Habsburg World (1550-1750) (Brussel, 6 en 7 december 2018)

Deadline: 31 januari 2018

Op 6 en 7 december 2018 vindt in Brussel een congres plaats over culturele en publieke diplomatie in de vroegmoderne wereld der Habsburgers. Historici beseffen in toenemende mate dat vroegmoderne diplomatie meer behelsde dan formeel aangestelde ambassadeurs en hun officiële onderhandelingen. In de internationale betrekkingen speelden veel meer actoren een actieve rol, vaak in heel diverse formele en informele posities. Ook hadden zij een waaier aan middelen en tactieken ter beschikking om te lobbyen en hun missies tot een goed einde te brengen. “Addressing the Public Abroad: Strategies of Cultural and Public Diplomacy in the Early Modern Habsburg World (1550-1750)” focust op een thema dat verschillende historici en kunsthistorici in de afgelopen twintig jaar weliswaar onderzochten, maar dat slechts zelden expliciet gethematiseerd of op comparatieve wijze besproken werd: strategieën van culturele en publieke diplomatie in de vroegmoderne wereld der Habsburgers (1550-1750). Deze conferentie belicht de verschillende tactieken die de vertegenwoordigers van andere staten of van buitenlandse corpora – officieel en officieus – aanwendden om de publieke opinie in een gastland te beïnvloeden en op die manier hun diplomatieke missies meer kans op slagen te geven.

Meer informatie vindt u op www.habsburgculturaldiplomacy.ugent.be.

•

CFP: *Turmoil/Dans la tourmente. Instability and Insecurity in Eighteenth-Century France* (7 en 8 September, UCD Dublin) **deadline: 1 maart 2018.**

In Dublin vindt in September een congres plaats dat de problematiek van “turmoil” of instabiliteit onderzoekt, zoals de verschillende vormen hiervan (gaande van politieke oproer, over revolutionaire ontdekkingen, tot de aardbeving in Lissabon) werden weergegeven in literaire, historische, filosofische, muzikale en/of visuele bronnen. Op die manier komt de focus ook op minder canonieke auteurs/teksten en minder bekende bronnen te liggen. Geïnteresseerden kunnen abstracts indienen bij siofra.pierse@ucd.ie voor 1 maart.

Meer informatie op de [congressite](#).

❖

CONGRESSEN, WORKSHOPS, STUDIEDAGEN, SYMPOSIA

Symposium: Afscheidssymposium Jan Wagenaar Stichting (Amsterdam, Stadsarchief, 15 december 2017)

De leden van de Werkgroep Achttiende Eeuw zijn van harte welkom op het Afscheidssymposium van de Jan Wagenaar Stichting. Met het symposium 'De achterkant van Amsterdam. Amsterdammers en hun stad 1700-1850' wordt na 20 jaar afscheid genomen van de Jan Wagenaar Stichting. Het symposium zal vrijdagmiddag 15 december plaatsvinden in het Stadsarchief Amsterdam.

Meer informatie vindt u [hier](#).

•

Herhaling: Congres: *The gender of Sovereignty* (Leuven, 18-20 december 2017)

Van 18 tot 20 december vindt in Leuven het internationaal congres *The Gender of Sovereignty* plaats, dat de geschiedenis van de "soevereiniteit" vanuit gender en interdisciplinair perspectief kritisch onder de loep neemt.

Uit de cfp:

"Whereas the imagination of sovereignty is not a straightforward narrative, its entire history reveals a remarkably obsessive embarrassment with gender that still persists today. No matter what political covenant became dominant, the idea of female sovereignty or women's consistent participation in matters of authority was deemed abnormal, exceptional, unnatural, hence necessarily transitory and in need of a rhetoric of apology and endorsement. Not only state rule, but mutatis mutandis all forms of civic communal configurations, such as the field of cultural production, religious life or scholarship, seem to echo the same mantra of (un)gendered authority."

Keynotes zijn onder meer Marnix Beyen, Judith Vega en Joanna Marschner. Meer info en het programma vindt u binnenkort op de [website](#) of door contact op te nemen met anke.gilleir@kuleuven.be of aude.defurne@kuleuven.be.

•

Studiedag : “Marie-Thérèse et les Pays-Bas autrichiens: la souveraineté à distance” (Brussel, Paleis der Academiën, 20-21 december 2017)

Op deze studiedag, die wordt georganiseerd naar aanleiding van de driehonderdste verjaardag van de geboorte van Maria Theresia, staat de vraag centraal hoe deze vorstin veertig jaar lang de verafgelegen Oostenrijkse Nederlanden kon besturen. Hoe werd zij geïnformeerd, hoe werden haar hervormingen geïmplementeerd, hoe werd zij gerepresenteerd? Aan deze studiedag wordt een virtuele tentoonstelling gekoppeld, die in de loop van de maand december online wordt geplaatst. Alle praktische informatie is op de [flyer](#) te vinden.

•

Herhaling: Congres: “Literature without Frontiers?” (Gent, 9-10 februari 2018)

Begin volgend jaar vindt aan de Universiteit Gent het internationaal congres [Literature without Frontiers?](#) plaats, waarin mogelijke onderzoekspistes voor een “transnationale” literatuurgeschiedschrijving van de literatuur in de Lage Landen (1200-1800) worden behandeld. Daarbij gaan de organisatoren uit van de idee dat, vóór de opkomst van het 19^e-eeuwse nationalistische denken (en de daarbij horende constructie van “nationale literaturen”), literatuurpraktijk vaak transnationaal van aard was.

Keynotes zijn Frans Blom (University of Amsterdam) en David Wallace (University of Pennsylvania). Voor meer informatie kan contact opgenomen worden met Cornelis.vanderHaven@UGent.be.

❖

VERSCHENEN

Élie Richard, *Relation de voyages faits en France, en Flandre, en Hollande et en Allemagne*, La Rochelle, 1708, édition, introduction et notes par Kees Meerhoff, (Paris : Honoré Champion collection « Vie des Huguenots », n° 78, 2017)

Stéphanie Génand, *La chambre noire. Germaine de Staël et la pensée du négatif* (Genève : Droz, 2017)

Katrien Horemans, *La relation entre pacte et tabou dans le discours autobiographique en France (1750-1850)* (Leuven : Peeters, 2017)

Choderlos de Laclos, *Riskante relaties, Les liaisons dangereuses in een nieuwe vertaling van Martin de Haan* (de Arbeiderspers 2017)

Hye-Joon Yoon, *The Rhetoric of Tenses in Adam Smith's The Wealth of Nations* (Brill: Leiden, 2017)

Pim Waldeck, *Maarten van der Goes van Dirxland (1751-1826). Nederlands eerste minister van Buitenlandse Zaken* (Vantilt, 2017)

contact: beatrijs.vanacker@kuleuven.be